

ни поради факта, че при тях почти винаги присъстват ефекти от влиянието на множество странични — закономерни или случайни — фактори. Това също затруднява изследването на връзките в конкретните условия на практиката. По тази причина изследователят тук не е в състояние да разкрие закономерността и конкретното проявление на връзките само въз основа на отделни (единични) случаи, взети сами за себе си. От производителността на труда на отделен работник не можем да съдим за нейното равнище при останалите работници, дори когато условията на работа са едни и същи. От мнението и оценката на една личност не могат да се правят никакви сигурни изводи за мнението и оценките на останалите членове на обществото. От вкусовете и предпочитанията на едно домакинство при потребителското търсене нищо определено не може да се твърди за вкусовете и предпочитанията на другите категории или подходящи групи домакинства.

За да сме в състояние да изследваме и разкриваме закономерностите и конкретното проявление на връзките (зависимости, взаимодействия и др.) между явленията, в изследването трябва да се включат не една или няколко, а множество единици. По-точно съвкупности от такива единици — работници, домакинства, учащи се, фирми и др. Това означава да се използва съвкупностният (статистическият) подход с неговите специфични средства и методи. Той позволява сред привидния хаос от множество взаимодействащи си закономерни и случайни връзки и техните влияния да открием онова, което определя закономерността, обуславя поведението на обектите в действителността и предопределя измененията в тях. Но съвкупностният подход при изследване на връзките има свои изисквания и налага адекватни постановки, търсене и предлагане на съответни методологически и методически решения при всяка конкретна ситуация.

● В случая понятието връзка се разглежда в неговия най-широк смисъл и съдържание — като отношение между две или повече явления от реалната действителност. Част от тези връзки (отношения) се представят като едностранни. Например когато едно явление (X) играе ролята на фактор (причина, условие и т. н.), а другото (Y) се разглежда като следствие или резултат от това влияние, тогава говорим за зависимостта на Y от X. Символично отбелязваме този факт с израза $X \rightarrow Y$, т. е. X влияе върху Y. Други връзки са характерни с това, че X влияе по някакъв начин върху Y, но и Y на свой ред оказва влияние върху X. Например заплащането на труда влияе върху производителността на труда, но и по-високата производителност на труда закономерно трябва да води до по-високо заплащане. Символично този тип връзки представяме с израза $X \rightleftarrows Y$. В социално-икономическата област причината и следствието поняко-